

Pla operatiu per prevenir els efectes de la calor sobre la salut (POCS 2024)

Full informatiu núm. 4

17 de setembre de 2024

Direcció i coordinació:

Subdirecció General de Vigilància i Resposta a Emergències de Salut Pública. Agència de Salut Pública de Catalunya.

Servei Català de la Salut.

Elaboració:

Subdirecció General de Vigilància i Resposta a Emergències de Salut Pública. Agència de Salut Pública de Catalunya.

Alguns drets reservats

© 2024, Generalitat de Catalunya. Departament de Salut.

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 4.0 Internacional.

La llicència es pot consultar a la [pàgina web de Creative Commons](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/).

Unitat promotora:

Subdirecció General de Vigilància i Resposta a Emergències de Salut Pública. Agència de Salut Pública de Catalunya.

Edició:

Barcelona, setembre de 2024.

Assessorament editorial:

Gabinet del Conseller. Serveis editorials.

Assessorament lingüístic:

Servei de Planificació Lingüística del Departament de Salut.

Disseny de plantilla accessible 1.08.

Oficina de Comunicació. Identitat Corporativa.

Sumari

1	Introducció	4
2	Evolució de les temperatures i avisos de situació meteorològica de perill (SMP)	4
3	Evolució de la mortalitat	6
4	Urgències i ingressos hospitalaris	8
5	Cops de calor.....	9

1 Introducció

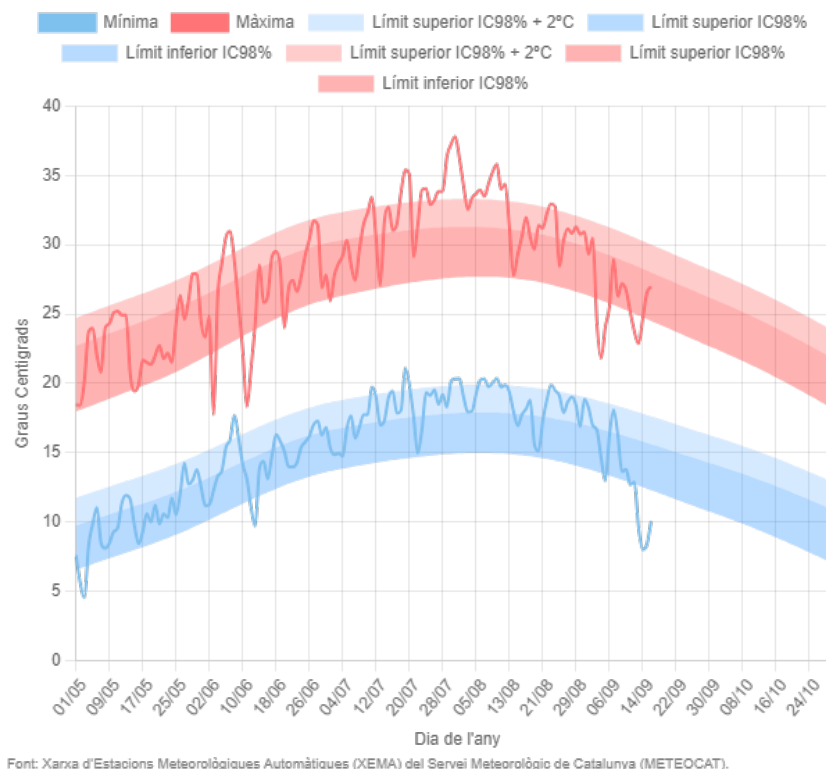
La temporada 2024, el POCS ha iniciat la seva activitat amb l'activació de la fase 0 el dia 1 de maig. Després d'aquesta primera fase preparatòria, que s'estén fins al dia 31 de maig, el dia 1 de juny s'ha activat la fase 1 del Pla.

2 Evolució de les temperatures i avisos de situació meteorològica de perill (SMP)

Des de l'inici de la fase 1:

- A la figura 1 es mostren les temperatures màximes i mínimes des de l'1 de maig al 16 de setembre comparades amb les esperades, calculades a partir de dades històriques. Per a l'elaboració d'aquest gràfic, s'ha calculat la mitjana diària de la temperatura (T^a) màxima i mínima dels anys 2013 a 2022, amb intervals de confiança del 98% (IC98%).

Figura 1. Mitjana de les temperatures màxima i mínima observades i esperades, Catalunya, de l'1 de maig al 16 de setembre de 2024

* IC de les temperatures esperades: per al càlcul s'ha utilitzat la mitjana diària de les temperatures del període 2013-2022.

- Tal com s’observa a la figura 1, durant tot el període comprès entre el 20 d’agost i el 2 de setembre, la temperatura màxima observada ha disminuït, de manera global, fins a valors dins de l’interval de confiança del 98%. Des del 2 de setembre fins al moment actual aquest descens ha continuat amb temperatures màximes, fins i tot, per sota del límit inferior de l’interval de confiança del 98%.
- La temperatura mínima ha presentat la mateixa tendència amb temperatures mínimes constantment per sota del límit inferior de l’interval de confiança del 98%, a partir del 12 de setembre.
- Aquests valors han comportat que el Servei Meteorològic de Catalunya (SMC) no hagi emès cap avís diari de situació meteorològica de perill (SMP) per calor diürna i nocturna, a partir del 13 d’agost.

Taula 1. Temperatures màximes i mínimes observades. Catalunya, del 20 d’agost al 2 de setembre de 2024

Mes	Data	T ^a míni ma	Límit inferior IC98%	Límit superior IC98%	Límit superior IC98% + 2 °C	T ^a màxima	Límit inferior IC98%	Límit superi or IC98%	Límit superior IC98% + 2 °C
Agost	15	16,9 4	14,85	17,79	19,79	29,30	27,54	31,06	33,06
	16	17,7 3	14,82	17,77	19,77	30,58	27,51	31,02	33,02
	17	18,1 5	14,78	17,74	19,74	31,98	27,46	30,97	32,97
	18	18,7 8	14,74	17,71	19,71	30,53	27,42	30,92	32,92
	19	15,7 3	14,70	17,67	19,67	29,65	27,37	30,86	32,86
	20	15,1 0	14,65	17,63	19,63	31,39	27,31	30,80	32,80
	21	17,2 5	14,60	17,59	19,59	31,21	27,25	30,74	32,74
	22	18,8 3	14,55	17,55	19,55	32,26	27,18	30,67	32,67
	23	19,8 6	14,49	17,50	19,50	32,94	27,11	30,60	32,60
	24	19,4 8	14,42	17,44	19,44	32,72	27,04	30,52	32,52
	25	19,1 0	14,36	17,39	19,39	28,41	26,96	30,44	32,44
	26	17,9 0	14,29	17,33	19,33	30,29	26,88	30,36	32,36

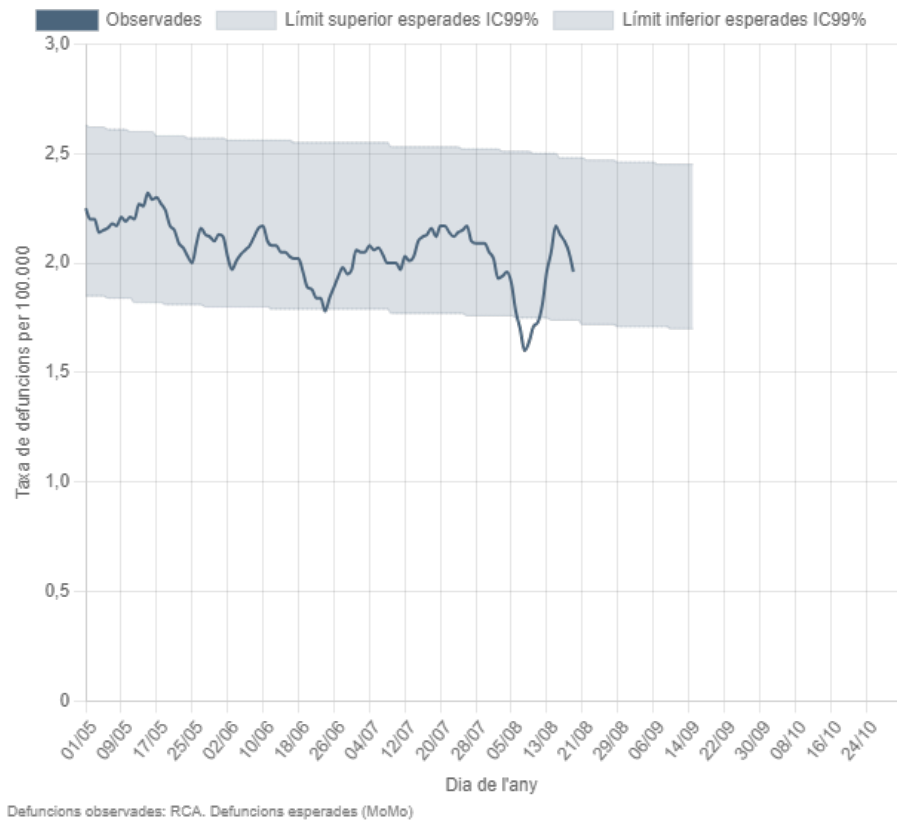
Mes	Data	T ^a mínima	Límit inferior IC98%	Límit superior IC98%	Límit superior IC98% + 2 °C	T ^a màxima	Límit inferior IC98%	Límit superior IC98%	Límit superior IC98% + 2 °C
Setembre	27	18,6 5	14,22	17,27	19,27	31,16	26,80	30,27	32,27
	28	19,0 2	14,14	17,21	19,21	30,81	26,71	30,18	32,18
	29	18,3 7	14,02	17,14	19,14	31,27	26,61	30,09	32,09
	30	16,8 7	13,98	17,07	19,07	30,75	26,52	29,99	31,99
	31	18,8 6	13,90	17,00	19,00	30,91	26,42	29,90	31,90
	01	18,2 1	13,81	16,93	18,93	29,29	26,32	29,79	31,79
	02	16,9 6	13,72	16,85	18,85	30,50	26,21	29,69	31,69

Font: Sistema d'informació per a la vigilància d'infeccions a Catalunya (SIVIC). Departament de Salut

3 Evolució de la mortalitat

- Per estudiar l'evolució de la mortalitat s'utilitzen dues fonts d'informació complementàries: el registre central de població del CatSalut (RCA) i el sistema de monitoratge de la mortalitat per totes les causes (MoMo). La darrera font és més inespecífica, però proporciona informació més actualitzada.
- Les dades de l'RCA —des de l'1 de maig fins al 2 de setembre (setmanes epidemiològiques 18-35)— mostren que la taxa de defuncions observades s'ha mantingut, en general, dins de l'IC del 99% de les morts esperades (figura 4), mentre que, segons dades del MoMo, s'observa un augment de la mortalitat a causa de la calor a partir de la setmana epidemiològica 28 fins a la setmana 34, sobretot durant les setmanes 31 i 32 coincidint amb el període de calor intensa o molt intensa de manera sostinguda (taula 2).

Figura 4. Mitjana mòbil de set dies de la taxa de defuncions observades i estimades del període d'estiu de 2024

Taula 2. Nombre de defuncions notificades, observades i esperades. Catalunya, setmanes epidemiològiques 18-38 de 2024

Setmana epidemiològica	Defuncions notificades	Defuncions observades	Defuncions esperades base	Excés per totes les causes	Atribuïbles a la temperatura
18	1.224	1.224	1.250	-26	1
19	1.267	1.267	1.240	27	0
20	1.285	1.285	1.232	53	0
21	1.216	1.216	1.225	-9	0
22	1.229	1.229	1.220	9	0
23	1.248	1.248	1.216	32	0
24	1.186	1.186	1.213	-27	0
25	1.171	1.171	1.211	-40	0
26	1.177	1.177	1.209	-32	0
27	1.206	1.206	1.207	-1	0
28	1.215	1.215	1.205	10	1
29	1.296	1.295	1.202	93	17
30	1.237	1.237	1.199	39	30
31	1.363	1.363	1.194	169	112
32	1.307	1.307	1.188	119	115

Setmana epidemiològica	Defuncions notificades	Defuncions observades	Defuncions esperades base	Excés per totes les causes	Atribuïbles a la temperatura
33	1.204	1.204	1.181	23	68
34	1.096	1.122	1.174	-52	4
35	1.097	1.177	1.167	10	0
36	996	1.200	1.162	38	0
37	637	1.204	1.159	45	0
38	10	160	166	-5	0

Font: Sistema de monitorització de la mortalitat per tots les causes (MoMo). Institut de Salut Carles III.

Mortalitat notificada per totes les causes: aquella que es rep realment.
Mortalitat observada: aquella a què s'aplica una estimació per retard per intentar una aproximació a la que es rebrà.
Excés per totes les causes: diferència entre mortalitat observada i l'estimada base.
Defuncions atribuïbles a la temperatura: diferència entre les esperades per efecte de la temperatura i les estimades base.

4 Urgències i ingressos hospitalaris

Quant al nombre d'urgències ateses als hospitals del SISCAT (figura 5), no s'observa cap augment per sobre de l'esperat i les xifres disminueixen durant aquest període. Pel que fa a les persones que han requerit ingrés hospitalari des d'urgències, s'observa una disminució del nombre d'ingressos durant tot el període (figura 6).

Figura 5. Evolució de consultes als serveis d'urgències dels hospitals del SISCAT, estiu 2024 Catalunya

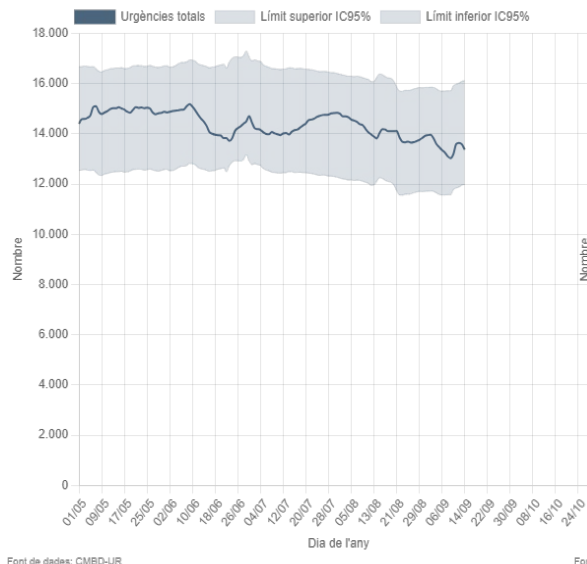
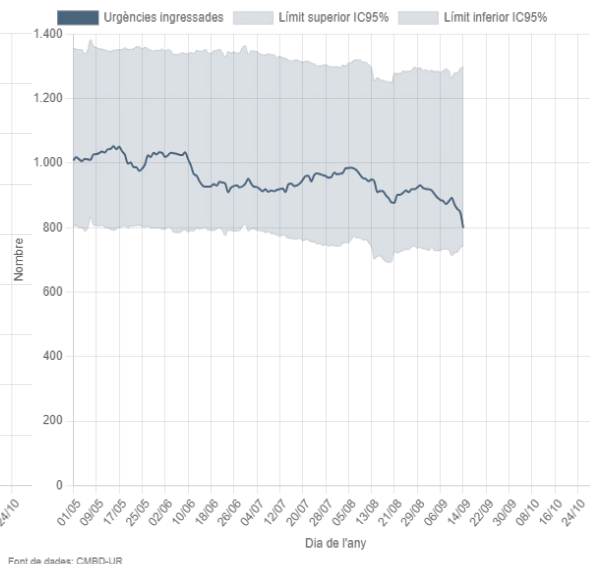

Figura 6. Evolució el nombre d'ingressos dels serveis d'urgències als hospital SISCAT, estiu 2024 Catalunya

Font: Sistema d'informació per a la vigilància d'infeccions a Catalunya (SIVIC). Departament de Salut.

5 Cops de calor

Des del 20 d'agost fins al 17 de setembre s'ha notificat a l'SGVRESP una defunció per cop de calor a través de l'SVE de Barcelona.

El 21 d'agost es va notificar un cas de cop de calor, declarat el mateix dia per l'Hospital Clínic de Barcelona, que va afectar un home de 77 anys, resident a Barcelona. Presentava com a antecedents de risc una sobredosi d'amfetamines i exposició a temperatures altes. Va ingressar a l'hospital el 20 de juliol per un quadre d'hipertèrmia corporal i disfunció multiorgànica. El 19 d'agost va ser èxitus.

Des de l'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya no s'ha notificat cap defunció per cop de calor durant aquest període.

Durant el període del 20 d'agost al 17 de setembre no s'ha activat la fase 2 del Pla.

La fase 1 ha continuat activa durant aquest període i es mantindrà en actiu fins al 30 de setembre.

Per consultar el Pla i les recomanacions podeu accedir mitjançant l'enllaç [POCS](#), i els avisos vigents de calor a [METEO.CAT](#).